

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felölőszerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 28.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házból havonta	
egész évre	14.00
három évre	7.20
negyed évre	2.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.00
három évre	8.70
negyed évre	4.30
egy hónapra	2.00

Meddig állnak, sirnak, fáznak

Az ácsorgás évei... Sokkalta igazabb, ha így jelöljük ezt a pár elmúlt évet, mintha azt mondanánk, hogy „háborus esztendő”. Ez igazán az ácsorgás korszaka. Elmondunk a tegnapi esetből egyet.

Százan és százan álltak szoroson sorban a zenede mögötti kis utcácskában az asszonyok. Hogy mire vártak, nem tudom, de a tömeget még 1 órakor ott láttam és még mindig nem adtak nekik semmit. A városi zsirizlet előtt ugyanebben az időben legalább ezren álltak. Ezekre 6 szuronyos katona ügylet föl; talán az volt a dolguk, hogy addig is féken tartsák a sok asszonyt, míg majd kinyitják előttük a megváltó üzlet ajtaját. Mert egy órakor még nem nyitották ki. Hogy hány órakor kezdenek az óriási tömegnek rendelkezésre állni, azt igazán nem lehet tudni, mert nekünk nincs türelmünk, sem időnk azt kívánni. Várjanak ott az asszonyok, ők ráérnek!

Uraim, városi urak! A közéletmezés intézői! Álljunk meg egy kicsit ennél a szónál, hogy ráérnek azok az asszonyok! Mi nem kérdeztük ott a sorban egyiket sem, hogy ráér-e, vagy nem ott ácsorogni és dideregni a mocsos, sáros földön, rossz cipőben, vagy mezitláb; de ha nem kérdeztük meg őket, annak csak az az oka, hogy nem akartunk lázítani. Mert ugye, ha valaki azt kérdezi attól az órákszámra hiába ott ácsorgó tömegtől, hogy:

— Mondjátok, asszonyok, csakugyan ráértek ti arra, hogy itt lopjátok el az egész napot, ahelyett, hogy otthon vigyáznátok a gyerekeitekre, vagy elmennétek napszámba? Most háboru van; a férfiak harcolnak az arcvonalakon; itthon minden női kézre szükség van a nehéz munkákban!

Ha mi ezt kérdezzük azoktól az asszonyoktól, azok nem szépen, udvariasan, meg-

indokoltan válaszolnának erre a kérdésre, hanem egy részük sirni kezdene — egész bizonyosan tudjuk, — elősorolná, hogy hány gyermeke fagyoskodik otthon a hideg szobában; a másik részük pedig elkeseredetten panaszkodnék és szidná az ő ácsorgásuk okozóit; nem felejtene el felhozni, hogy az ő fiai messze Taliánországban verik most az olaszt, vagy Galiciában állnak őrszemet, avagy tán a hazáért el is véreztek és öneik itt kell lopniuk a drága, igazán drága időt, azért, hogy talán még ma kapjanak is egy kis zsirt.

A sok eset közül egyet főlemlitünk. Az este a 7 óras villamossal öreg anyóka utazott ki Palics-felé. Kis üres kosárkáját maga mellé tette a villamosban és — sirt, keservesen zokogott. Az utasok kérdésére elpanaszolta, hogy már ötödik napja van ittbenn zsirért Szabadkán. Minden reggel bejön Ludasról, a zsirizlet előtt mindennap kitöltik a sorból, vár este 7-ig, mindennap kimegy villamoson Palicsra, ott megvárja az éjjel 1 vagy 2 órakor érkező vonatot, azon kimegy Ludasra és az állomástól is még nagyon messze van a lakásuk. A lányai dohánymunkások, nem hagyhatják abba munkájukat; így hát neki kell a maga 80 esztendejével naponta ácsorognia egy kis zsirért.

Tegnap még petróleumjegyet is akart váltani. Fölírták a nevét és azt mondták, holnap adják ki neki a jegyet. Holnap, egy ludasi asszonynak! És még akkor mikor kap rá petróleumot? S holnap még újra kell zsirért is ácsorognia.

Keservesen sirt az öregasszony. Nem a sok költséget sajnálta (ennek így kell lennie), nem is a koromsötétségtől félt, melyben éjjel a ludasi állomásról a földiken át haza kell mennie; hanem panaszkodott, mert félt, hogy

még egy hét múlva sem kap zsirt. De azért hazautazni sem engedték. Két radonováci lány megkönyörült rajta és magukhoz hívta éjjeli szállásra.

Uraim, a közéletmezés vezetői! Gondolnak-e önök arra, hogy maguknak kellene az ilyen, tanyákról befáradó és napokon át ácsorgó öregasszonyokat éjjeli szállásra meginvitálni? Mert önök és

egyedül csak önök az okai annak, hogy ezek nem kaphatnak mindjárt az első napon, amikor bejönnek, zsirt, petróleumot és egyebet.

Akinek ludasi jegye van, azt a zsirizlet előtt posztoló katonák mégis csak beengedhetnék legelsőnek az üzletbe! Vagy talán ez nagyon egyszerű és helyes eljárás: azért nem teszik meg? Elhisszük ezt is. k.—

A királyi család az elfoglalt olasz messzehordó ágyuknál.

Trieszt, nov. 10. Károly király és Zita királyné tegnap átutazóban meglátogatták Miramarét és megtekintették azokat az olasz átegeket is, melyek messzehordó ágyuikkal sokszor éreztették hatásukat, de amelyeket az olaszoknak menekülés közben hátra kellett hagyniuk. Ezeket mi nem tudtuk elhallgattatni, mert nem lehetett hozzájuk férni. Az olaszok nagyon ügyesen helyezték el átegeiket, de az árulók sorsa elérte őket. A betonból épített alapzatokon az ágyuk nagyrésze sértetlen állapotban került kezünkbe. Öfelségeik alaposan megtekintettek mindent, azután Grádóba mentek. Innen visszatértek Triesztbe.

Vaskoronarend a bolgár trónörökösnek.

Trieszt, nov. 10. Tegnap Károly király a vaskoronarend 3. osztályát adományozta Boris bolgár trónörökösnek és Cirill bolgár hercegnek. A kitüntetéseket ünnepség keretében adták át a bolgár hercegeknek.

Buvárhajóink támadása a Földközi-tengeren.

Berlin, nov. 10. Wolff-ügynökség jelenti: Buvárhajóink veszélyes támadást hajtottak végre a Földközi-tengeren. Több mint 28 ezer bruttó-tonnatartalmu gőzöst, semmisített meg. Éjnek idején megtámadtak egy több hajóból álló kíséret menetet és 2 gőzöst elqusztítottak s egy harmadikat is később erősen megrongáltak. Egy 4595 tonnás fölfegyverzett angol gőzös éjszakai tüztámadásban elpusztult.

Hova menekült Kerenszki?

Karlsruhe, november 10. Mint a *Morning Post* újságolja, Kerenszki több miniszter társával elmenekült és valószínűleg Moszkva felé igyekszik.

Pétervár, Kronstadt, Reval és Novgorod egészen a forradalmárok hatalmában van. Moszkvában is megindult a maximálisták akciója, ott azonban egyelőre az ideiglenes kormány van fölényben. Komoly összeütközésekre is sor került. Moszkvából és Moszkvába a vasuti forgalmat megszüntették.

Az olaszok folytatják a visszavonulást.

Budapest, nov. 10. A Sajtózállásról jelentik: Ma délelőtt az ellenség a Cadora-területen megkezdte a visszavonulást.

A Bakonyban vagyunk?

— Egy koron a tojás darabja —
(meg 30 nap és 300 korona). —

Mégis csak cudarság, amire némelyik ember képes! Tudjuk nagyon jól, hogyan drágul a cérna, a gyertya s minden kereskedelmi és ipari cikk. Piócák és hiénák fölverik ezeknek is az árát. De hát nem ezektől az istentelen árfelhajtóktól kellene a népnek tanulnia! Egészen példátlanul álló eset az árdrágítások sorában is, amit egy kiszácsi asszony követett el. *Leo fanovics* Jánosné, született Ivosevics Leposzava a neve ennek a jómádárnak, aki a tojás darabját az ujvidéki piacon egy koronáért árulta. A tojás darabja a háboru előtt 4 fillér volt. Ő most 25-szörte drágábban adja. Ez 2400 százalékos emelkedés. Ennél jobban már igazán csak a pálinka ára emelkedett a háboruban. De hát üsse a kő a pálinkát! Anélkül talán mégis meg lehet élni, hanem hogy egy 3 korona 50 fillér napi-díjat élvező városi hivatalnok felesége például hogyan adjon a tojás darabjéért egy koronát, az igazán érthetetlen. Ha nem amugy is a Bácskában volnánk, azt kellene kérdeznünk: a Bakonyban vagyunk?

Tisztelnünk kell azonban ifj. *Zanbauer* Agoston tb. kapitányt, ujvidéki rendőrbíró, aki ezt a minden emberi mivoltából kivetkőzött asszonyt 30 napl elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Pedig egy esztendő is megérdemelne. Hogyne! Mikor Szabadkán még csak 56 fillér a tojás darabja!

A fiatalok betörők.

(Saját tudósításunk.) Hirül adtuk már, hogy Palicson két fiatalok suhanc egész sorát követte el a betöréseknek a múlt hó 30-ától e hó 2-áig. Jorra járták a lakatlan villákat, fölfeszegettek ajtókat, szekrényeket és amit csak lehetett, ele eltek. A két jómádár már azelőtt is követett el a szabadkái határban több betörést és most, hogy a palicsi esendőröknek sikerült őket elfognia, azokban az ügyekben is lefolytatták a nyomozást.

A lopások és betörések elkövetésére az egyiknek a sógora, *Galamboš* Géza szabadkái lakos bujtotta fel őket. A lopott holmit is mind hozzá hordták és a bűnjelket most meg is találták nála a csendőrök. Orgazdaként szerepel még *Füstös* János is, aki *Galamboš*sal együtt a 86. gyalogezredben katonáskodik. Mind a kettőjüket följelentették orgazdaságért a katonai állomásparancsnokságnál.

Eddig 6 villa feltörését bizonyították rá a fiatalokra. *Kovács* Lajos szegedrókusi nyugalmazott vasúti felügyelő villájából 70 kiló almát vittek el, eladták asszonyoknak és a pénzt elköltötték. Betörték és sok dolgot elvittek még *Pilich* Gyula szegedi lakosnak palicsi villájából, valamint *Emmánuel* Győző táblabíró villájából. Meg 3 villába betörték, de ott nem találtak semmit a tutorokon kívül. Ez a három hely *Vojnich* Ilona, dr. *Váli* Dezső és *Kunetz* Mór villája. A tavankuti esendőrség is nyomozott az ügyben, mert ott is követett el a 2 suhanc lopásokat. Atadták őket a szabadkái fiatalok bíróságának.

Adáról Ausztriába akartak paradicsomot csempészni.

Ismét egy új adat a bácskai csempészet történetéhez. Csak a napokban mutattunk rá hogy az országban a Bácskából csempészek ki legtöbb élelmiszert és ma már új adattal gazdagodik a csempészet története.

Adán mintegy 800 métermázsa paradicsomot főztek be és egy szegedi szállító címére 7-10 akós hordókban küldték el. A szállító levélen, mint bor szerepelt a paradicsom.

A körülbelül tíz vagon paradicsomot a Zöldség és Gyümölcs-központ szegedi kirendeltségének vezetője fedezte fel a Dunagőzhajózási vállalat rakodó-telepén.

A központnál az esetről tett jelentés után, azt a megbízást kapta, hogy intézkedjék aziránt, nehogy a paradicsom megromoljék és további intézkedésig ne engedje elszállítani.

Polgár Lajos mérnök halála.

Nemeslelkű embert vitt el közülünk tegnap a halál. *Polgár* Lajos mérnök, máv. felügyelő, a szabadkai üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályának a főnöke, a Ferenc József-rend lovagkeresztjének a tulajdonosa a katonai érdemkereszt szalagján, meghalt 53 éves korában érelmeszesedésben.

Polgár Lajos 3 éve van Sza-

badkán és ez idő alatt mindenki-vel megkedveltette magát kedves modora által. Testvére, *Polgár* István törvényeszéki elnök és *Polgár* Emil dr. neves nőgyógyász. Még két testvére, felesége és két lánya gyászolja. Temetése holnap, vasárnap délután 3 órakor lesz a Széchenyi-tér 99 számú házból az ág. ev. egyház szertartása szerint a Bajai-temetőben.

Megint a tátottszájú pincér!

Annyit irtunk már *Márkus* Pálról, a tátottszájú pincérről, aki a szabadkai állomáson ellopta a főpincér lelancolt vas-pénzszekrényét, de megint csak irni kell róla. Miként ugyanis tegnap jeleztük, a *Délvidék* ama híradását, hogy egy szabadkai mérnök felismerte Ujvidéken a tolvajt és szót egyik rendőrnek, de mégis elszalasztották a tolvajt, *Vésey* Elek tb. rendőrfőkapitány cáfolta az Ujvidéki Hirlapban, azt állítván, hogy nem is mérnök szót a rendőrnek, hanem az ujvidéki városi mérnöki hivatal egyik rajzolója. Azt is állította az ujvidéki főkapitány, hogy ez a rajzoló nem szót azonnal a rendőrnek.

Ma benn járt szerkesztőségünk-

len *Havas* Andor okl. mérnök, aki csakugyan mérnök a szabadkai üzletvezetőségben, és elmondta, hogy a *Délvidék* híradása igenis teljesen megfelel a valóságnak. Ő ugyanis a múlt hó 20-án Ujvidéken járt és amint meglátta a korszón a tolvajt, azonnal szót a városháza kapujában álló rendőrnek, előadván neki, miről van szó. *Havas* mérnöknek igen sürgős dolga volt, ő nem tehet róla, hogy a rendőr nem tudta elfogni a tolvajt. *Havas* Andor egy államrendőrségi altisztnek is elmondta az esetet és a tolvajról teljes személyleírást adott. Mégis tehát az ujvidéki rendőrség volt az oka a tátottszájú pincér elszalasztásának. Pedig kár.

Vakuljon meg, aki nem akar zsidót látni!

Egy táborig pap bűnei és egy ki nem keresztelkedett zsidó.

Egy magát „ki nem keresztelkedett”-nek nevező egyén szemtelen rágalmakkal illeti a Bács-megyei Naplóban a *Délvidéket*, azt állítván, hogy mi azért „szidjuk a magyar újságokat, mert azok Toth Jakabról megírták, hogy zsidó volt, de azt is, hogy katolikus pap lett belőle”. Az író szerint Toth Jakab, a csaló, „igen szép kariért futott meg”. Bravó, dicsérvük a jó izlést! Ez aztán szép pályafutás volt. De hogy a mi hírünkben hol olvasta az író azt, amit rólunk állít, igazán nem értjük. Mi megírtuk Toth Jakabról egészen világosan, hogy kiderült, hogy ő nem katolikus pap, hanem egy lelkiismeretlen zsidó, aki jogtalanul használta a papi ruhát. És mégis ránk fogja az író ur, hogy nem érdemes kikeresztelkedni azok után, hogy a *Délvidék* annyira összeszidja a kikeresztelkedett zsidókat. Hát hol és mikor szidtuk mi a kikeresztelkedett zsidókat? Ezt mondják meg először és aztán szidjanak bennünket!

De folytatása is van a dolognak. Ma egy levelezőlapot is kaptunk a postán, aláírás nélkül. Ezt írják szerkesztőnknek: „A mai újságban olvastam a csaló zsidó-

ról. Azt hiszem, szegény zsidó nem annyira csaló, mint amilyen antiszemita maga. Ha nem akar zsidót látni, úgy vakuljon meg. Ezt tiszta szívből kívánom magának.”

Mi leirtuk Toth Jakab bűneit és ez az ártatlan levelezőlap azt írja, hogy nem nagyon lehet csaló az a Jakab ur. Aki ismeri szerkesztőnköt, jól tudja, hogy ő nem antiszemita. Sokan ismerik őt a zsidók közül, de még senkivel szemben azért mert zsidó, nem viselkedett egy csöppet sem másképp, mint a nem zsidókkal. A zsidó vallásukat ő éppen úgy tiszteli, mint másokat. Aljas rágalmazó, aki mást állít. Hogy pedig vakuljon meg ha nem akar zsidót látni, azt ő — szerkesztőnk — is kívánja magának. Ő nagyon is akar zsidókat látni. Miért is ne akarna? De mennyire akar! Becsületes zsidókat látni éppen úgy akar, mint becsületes keresztényeket, vagy becsületes pogányokat.

— Takonykór. Overbász, Ujverbász, Szenttamás, Sajkásgyörgye községekben az állatok közt takonykört és bőrférgét állapítottak meg.

Jön ecetsav Szabadkának.

A Délvidék annak idején szótá-tette hasábjain, hogy mily káros közlelmzésünk nézve az a körülmény, hogy nem rendelkezünk elegendő ecettel. Az egyedüli szabadkaiecetgyáros *Kemény* D. Simon, mint annak idején meg is irtuk, az ecetet nem bocsátotta a szabadkai kereskedők rendelkezésére. A gyárában készült ecetsavat jórészt vidékre szállította ránezve kedvezőbb feltételek mellett, mint különben itt Szabadkán értékesítette volna.

Ennek természetes következménye volt, hogy az ecet ára Szabadkán elérte az ármagasság csimborasszóját. Akkor hangsúlyoztuk ennek az állapotnak türehtetlen voltát — mondhatni, egy kiseredménnyel, mert valószínűen a város intézkedései folytán ma már értesítés érkezett a Haditerménytől, mely tudatja a várossal, hogy 750 kilogramm 80 százalékos tiszta ecetsavat utalt ki Szabadka város közönsége szükségletének fedezésére — egy bécsi cégnél.

A város most táviratilag értesítette a bécsi céget, hogy mely címre szállítsa le a kiutalt ecetsavat, mely hamarosan meg is érkezik Szabadkára.

Szélhámos villanyszerelő.

Zemko József rokkant katona állott a járásbírószág előtt, mert a IV-ik körben a villamostársaság tudta nélkül bevezette négy lakásba a villanyt. *Zemko* az áramot átlapta a telefonpóznának keresztül legelőször *Slezák* Béni lókereskedő házába; innen aztán az udvarokon keresztül még három lakást szerelt fel.

A jóhiszemű közönség mit sem sejtve *Zemko* csalásairól, a nagy petróleuminséges világban örült a villanynak, melyet *Zemko* óra nélkül szerelt fel. A turpisság azonban hamarosan kiderült, mert a postaszemélyzetnek feltűnt az idegen vezeték a telefonpóznán. A temesvári postaigazgatóság érintkezésbe is lépett a szabadkai villamostársaság igazgatóságával, mely azonnal megvizsgáltatta az ügyet.

A megindított nyomozás során derült ki aztán, hogy a szerelést *Zemko* végezte és nemcsak hogy a telefonpóznákat használta fel, hanem a villamos vezetékekből is lopta az áramot.

Zemko ügyét tegnap vette tárgyalás alá *Csiky* Imre járásbíró. Az ügyet azonban áttették az ügyészséghez, mert ott hasonló vétség miatt van ellene eljárás.

Amerikai szenzáció!!

Az asszony bolondja

Regény négy felvonásban.

ALICE BRODY és CHESTER BARNETT A „Bohémvilág” főszereplőivel szombaton és vasárnap lesz bemutatva a

Lifkában!

Kezdeté d. u. 5 és este 8 órakor. Ünneppnap 3, fel 5, 6 és 8 órakor.

Ifj. Labdarugó Szövetség Válogatott Csapata

"BÁCSKA, Sz. Athl. Club" a Zombori-uti pályán november hó 11-én délután 3 órakor football mérkőzést tart.

NAPI HIREK.

A fedezékben.

Séhol nyugalmat nem találok,
Hegyen, völgyön, bérceken járok.
Megyek feléd tűz- s vészen által;
Futok a múltó éjszakákkal.

De hogyha jó a rózsás reggel,
Látom ébredező szemekkel,
Hogy minden nem volt más, csak
[álom,
Mert magam újra itt találok.

Rideg, hideg odum falán át
A napfény félve kandikál át.
Ó, jöjj el hozzám, mint egy álom
S én nyugtom akkor megtalálom!

Úlj költöző madár szárnyára,
Mely vigan száll enyhébb hazába:
Frontunk fölött azt kényszerítsd le.
Repüljön be a fedezékbe!

Bartók Márta.

— A közigazgatási bizottság ülése. A közigazgatási bizottság rendes havi ülését 11-én délután szokta megtartani. Jelen esetben, mert 11-e vasárnapra esik, az ülést elhalasztották és így 12-én — hétfőn — délután 3 órakor tartják meg.

— Szénecsudát építenek a gázgyárban. Tegnap Szabadka város kiküldöttje helyszíni szemlét tartottak a gázgyárban, ahol egy szénecsudát szándékoznak építeni. A vasúti sírpárok közelsége nagyban hozzájárul, hogy ezt a szándékot megvalósítsák, miáltal a szénbehordás költségei tetemesen alacsonyok lesznek.

— Kitüntetések. Az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért a Signum Laudist kapta a kardokkal Subáky Béla 23. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy. Vitézségükért a kisézüst érmet kapták a következő 6-os honvédek: Fritz Pál őrmester és Bicskei Máté népfelkelő tizedes.

— Aki már három Signum Laudist kapott. Lang Leó 23. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy ugyan csak kitett már magáért a nagy háborúban. Mint a hivatalos lap legutóbbi száma jelenti: Lang az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért és kitűnő szolgálatáért a király parancsára ujjalag harmadszor kapta a legfelső dicséret elismerést (a Signum Laudist), a kardok egyidejű adományozása mellett. Szép dicsőség még a vitéz bácskai katonák közt is!

— Elrendelik a gabona országos rekvirálását. Az átvételi bizottságok már az egész országban megkezdtek működésüket, az eredmény azonban nagyon silány. — Csak a legkritikább esetben fordult elő, hogy az átvételi bizottságok nagyobb mennyiségű gabonára tehetek szert. Ilyen körülmények között a kormány kénytelen erőlyesebb eszközökhöz nyulni és már a legközelebbi napokban rende-

ket fog kiadni, amellyel az egész ország területén el fogja rendelni a gabonaneműek rekvirálását. A rekvirálás, szükség szerint, a katonai hatalom igénybevételével fog történni és az ellen a gazda ellen, aki az utólag engedélyezett határidőn belül önként nem szolgáltatja be a közfogyasztás céljaira szükséges gabonát, súlyos büntető rendelkezéseket is fognak alkalmazni.

— 40 szabadkai hadiárva felruházása. A Lifka-Mozi igazgatósága elhatározta, hogy 40 szabadkai hadiárva felruházására három napon keresztül jótékony célú előadást rendez. Az előadások 14-én, 15-én és 16-án lesznek. Színpadra kerül az Utolsó hajnal, a Phoenix filmgyár legszebb produktuma. A Lifka-Mozi igazgatóságának sikerült megnyernie Bivó Károly dr. polgármester udvari tanácsos védnökségét. A Lifka ezen jótékony célú előadása méltán sorakozik azon áldozatkészletek közé, melyet már megszoktunk a Lifka-Mozi nemesen gondolkodó igazgatóságától.

— Tilos német katonáknak élelmiszert eladni. Köztudomású dolog, hogy a német katonák, dacára, hogy elég jól el vannak látva mindennemű élelemmel, igen nagy mennyiségben vásárolnak össze élelmiszereket azokon a helyeken, ahol megfordulnak és rengeteg árut és élelmiszert visznek és szállítanak ki Németországba, a mi rovásunkra. Ebben az ügyben adott ki most igen üdvös és minden tekintetben követésre méltó rendeletet Széll József erdélyi kormánybiztos. A rendelet szerint 6 hónapi elzárással és 2000 korona pénzbüntetéssel büntetik meg azokat, akik az élelmiszereket a lakosság elől elrejtetik, csak hogy a maximális árakat kijátszhassák és a német csapatok részére engedik át. A rendelet az első számú hadsereg körletében bír érvénnyel, ahová Brassó, Fogaras, Csik, Háromszék, Kis- és Nagyküküllő, Marostorda és Udvarhely vármegyék tartoznak.

— Lépfene. Dorozsló, Dávod, Szilberek, Bajsa, Vajsza, Bácsujlak, Bácsketehegy, Topolya, Körtés, Országos községeiben és Zentán a II. és III. kerületben lépfene-járvány van.

— Olcsó ruha és cipő. A Népruházati Bizottság a legsürgősebb ruhaszükséglet kielégítő végett a katonai és polgári gyárakban nagymennyiségű posztót szövet. Ez mind egyforma minőségű lesz. Ebből önköltségi árakban a köztisztviselők, hivatalnokok, munkások kapnak ruházatot. A cipőkérdést is akként oldják meg, hogy az összes cipőanyagokat lefoglalják és a cipészek, csizmadiaik között osztják szét. *Cipőgyekek nem lesznek.* Legközelebbi rendelet jelenik meg, mellyel az ösz-

szes ruhaszövetek bejelentését kötelezzé teszik. A cipőközpont egyelőre megszűnik, illetőleg beolvad a Népruházati Bizottságba.

— Hadikölcsön és életbiztosítás. A hetedik magyar hadikölcsön aláírására bocsátása a legközelebbi napokban meg fog történni. A mostani pénzhiány és ezzel kapcsolatban a megfelelő gyümölcsözéssel elhelyezést kereső tőkék nagyszáma és nagyarányu volta szinte bizonyossá teszik, hogy a mostani hadikölcsön eredménye jóval nagyobb lesz az előzőkénél. Hogy ez a várakozás tényleg teljesedésbe menjen, annak az érdekében az ország összes pénzintézetei hazafiasságból, de azért is, mert e mellett a számadásukat jól megtalálhatják, mindent el fognak követni. A hadikölcsön-jegyzések eredménye nagy mértékben fokozható ha a pénzintézetek az életbiztosítással kapcsolatos kötvényjegyzést propagálják, mert ilyen módon mindenki könnyű szerrel megsokszorozhatja az államkincstárnak nyújtandó hozzájárulását; aránylag kicsiny, évekre elosztott összegekkel nagy hadikölcsönt jegyezhet.

— Jó ajánlás. *Háziasszony*: Tud-e főzni, Julcsa?

Szakácsnő: Hogyne, kérem! Már három gazdámat ütötte meg a guta.

— Szemle. Ezzel a címmel új színházi lap indult meg Ujvidéken, melynek negyedik száma most jelent meg gazdag tartalommal. A lap közli *Revész* Ilonkának, a szabadkai színtársulat primadonnájának a fényképét és sok más tartalmas cikket. A lap szerkesztője Lustig Nándor, a Délvidék ujvidéki tudósítója, akinek ügyessége révén máris népszerű lett a lap nemcsak Ujvidéken, hanem a vidéken is. Előfizetni lehet kiadóhivatalunkban, ugyanitt példányonként is vásárolható a lap. — Előfizetési árak: egész évre K 14:40, egy hónapra K 1:20. Egyes szám ára 30 fillér.

— A csalánkóró gyűjtése és értékesítése. A külföldi fonóanyagok behozatalának megszűnésével szükség volt arra, hogy azoknak a pótlására más anyagot találjanak. Megállapították, hogy a csalánkóró különösen alkalmas ruházati cikkekre. Ennek értékesítésére már részvénytársaság is alakult Budapeston Magyar csalántermelő és feldolgozó részvénytársaság címmel.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek
fogászati munkákban,
aranyból és platinából,
valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyancsak szájpadiás nélküli fogak.
Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömés (plombálások.)

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u. Prokes-ház. Telefon 56.

mel. A földmivélsügyi miniszter most körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, így Szabadka városához is, amelyben kiemelve a csalánkóró nagy fontosságát, annak nagy mennyiségben való gyűjtésére hívja fel a lakosságot. A gyűjtött csalánkórót az említett részvénytársaság veszi és érte megfelelő árt fizet.

SPORT.

Az I. L. Sz. válogatott csapata Szabadkán.

Ma, amikor a sportegyesületek fentartása horribilis összegeket emészt föl, szinte meglepő tudni azt, hogy van egyesület, mely a csapatok lehozásánál nem kiméli semmi anyagi áldozatot, csak hogy valóban odaemelve a sport értékét, ahol lennie kell. A „Bácska” az ifjúsági Labdarugó Szövetség válogatott csapatának megnyerésével tényleg nem kiméli semmi anyagi áldozatot; nem tekintette a tetemes kiadásokat, de megnyerte ILSz.-et, hogy a futballközönség szép játékot láthasson. Bácskának és szándéka valóban teljesülni is fog. A sportközönség előtt elismert tény az, hogy ILSz. válogatott csapata sokkal szebb játékot tud felmutatni, mint a magyar válogatott csapat. ILSz. válogatottjának két háttvédje valóságos brilirozik a mérkőzéseken. Azonban méltán sorakozik e kitűnő védelmi erejéhez csatársorának képessége is.

Korzó Mozi

műsora.

Péntek, szombat vasárnap:

Lábas Juci

a Király-színház primadonnájának fellépte:

A föld rabjai

Regényes színjáték. Irta: Emőd Tamás.

Előadások kezdete d.u. 5 és 8-ór.

34. Novemb. 11.

Közgazdaság.

A Korzómozsi rt. (Szabadka) november 8-án tartandó közgyűlésén felemeli az alaptőkét 60.000 K-ról 210.000 K-ra. 500 db 300 K. n. é. új részvény kibocsátása útján.

Az enyvbőr rekvirálása. A kormány mindenféle enyvbőrt, vagyis a nyersbőrök feldolgozásánál keletkező minden hulladékot rekvirál, kivéve a szőröket, patákat és szarvakat. A Csontközpont köteles az átvett enyvbőrért az átvétel megtörténte után legkésőbb 14 napon belül fizetést teljesíteni. Átvételi ár gyauánt azt az árt köteles fizetni, amely az alábbiakban meghatározott legmagasabb árak alapul vételével az áru minőségének megfelelő. Kézzel nyírott nyers enyvbőrért jól lecsépegetett állapotban még pedig: borju enyvbőrért 10 K 40 f, marhaenyvbőrért 9 10, marhahasíték enyvbőrért 11 70 K marhafejekért és bőrhulladékokért szőrtelenítve 11—, marhafejekért szőrrel 9 70, lóenyvbőrért 5 90, juhényvbőrért, fejekért és szeletekért 6 50, kecskeenyvbőrért, fejekért és szeletekért 10 70.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezett könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Palics 34.

Mozgófényképszínház.

Irodalmi matiné. Vasárnap délelőtt nyitja meg irodalmi matiné sorozatát a Korzó-Mozi. A magas színvonalon álló sorozat bevezetője finom, művészi értékekben gazdag programot nyújt. Közreműködnek Tapolecai Jolán a Nemzeti Színház tagja, Lakatos László fővárosi író, novellista. Ambrus Balázs költő, Bán János zongora- és Szedlacsék Lajos hegedűművészek. A matiné a Korzó-Moziban vasárnap délelőtt 10 és fél órakor kezdődik. Helyárak: 1—10 sor 3 K, 11 sortól 2 K, földszinti és emeleti páholyülés 1 K. Jegyek már előre válthatók.

Hangverseny minden este. Szabadka zenekedvelő közönsége a háboru alatt nélkülözötte a klaszszikus zene gyönyörűségét, mert a filharmonikus társaság mem működhet és a hangverseny esték is igen megfigyaltok. Nagy anyagi áldozatok árán most a Korzó-Mozi lehetővé teszi, hogy zenés élvezete a közönségnek meglegyen s az előadások alatt ugy délátán, mint este, mindennap két neves művész játszik zongorán és hegedűn.

KORZÓ MOZI MÜSORA:

Péntek—vasárnap: *Lábas Juci* fellépte: *A föld rabjai*. Emőd Tamás poetikus darabja.

Vasárnap délelőtt: *Irodalmi matiné*. Közreműködnek: Tapolecai Jolán a Nemzeti Színház tagja, Lakatos László fővárosi neves író Ambrus Balázs költő, Bán János zongora- és Szedlacsék Lajos hegedű művészek.

Hétfő—kedd: *Fenyvesi Emil* szenzációs szerepe: *Satanell*. Fantasztikus színjáték,

Szerda—vasárnap: *Fedák Sári* első fellépte. A szezon művészi eseménye, legelragadóbb magyar film: *Három hét*. Írta: Elynor Glyn.

Hétfő—szerda: *Raskolnikov* (Bűn és bűnhődés). Dostojevszkij szenzációs regénye.

LIFKA MOZI HETI MÜSORA

10—11: Amerikai műsor: *Az asszony bolondja*, 4 felv.

12—13 *Károly király* bevonulása Görzbe. *Mágia* Corvin attrakció 4 felv. főszereplő *Lábas Juci*, Várkonyi és Nyáray.

14—15—16: *Az utolsó hajnal*. Rejtelmes történet 4 felv. Phönix film.

KORZÓ MOZI

műsora.

Nov. 12-én 13-án Hétfőn kedden:

Fenyvesi Emil

nagyyszerű szerepe: A

SATANELL

Fantasztikus drámai színjáték, nagyszerű ujdonság!

Előadások kezdete: 5 és 8-kor.

Uj magyar Vöröskereszt sorsjegy!

Részletfizetésre:

2 drb 25 havi részlet á 6 korona
5 drb 24 havi részlet á 15 korona
10 drb 30 havi részlet á 25 korona

Az első részlet kifizetésénél átadom a törvény értelmében kiállított részletívet, úgy hogy a legközelebbi húzásban már részívesz. Évenként 5 húzás, az első húzás dec. 5-én. Vidéki megrendelések portómentesen.

Kapható

a Kunetz-Bankban
Szabadka, Eötvös-utca.

A Wesselényi-utca 717. sz. alatt lévő jó forgalmu

üzletemet eladom.

Deutsch Lajos.

ELITE MOZGO

Péntek, szombat

Lengyel vér

egy balett táncosnőregénye 3 felv. és a főnyes kísérő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—8-ig és este fél 9 órakor.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettahüvelyt. Eredeti vergőpapíron készült, békeidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz 100 hüvely, 60 fillér. 1000-kint 50% engedmény. Csalládi levélpapír, 100 levélpapír és 100 boríték (a boríték selyembe-tűt) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. Névjegyek azonnal izlésesen készülnek. Író- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papírkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

ELKELT!

E hirdetés csak a földbirtokot eladni, vagy venni akaró közönséget érdekli!

A Jászapáti Gazdasági és Iparbank Részvény Társaság tulajdonát képezett, Szilágymegyében levő zálnoki és nagyderzsikai birtokok elkelttek. Az eladást a tulajdonos pénzintézet megbízásából a Nagy Lajos Országos Adásvételi és Reklámvállalata Debrecen — közvetítette és bonyolította le lelkiismeretes becsületességgel úgy az eladó, mint a vevő legteljesebb megelégedésére.

E vállalat fennáll 18 év óta. Minden megbízást maga a tulajdonos intéz el személyesen. Adásvételi megbízásokat elfogad költség-előleg nélkül! Központi Iroda: Debrecen, Csapó-u. 19. sz. Alapított 1900-ban.

Egy jó házból való fiút nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a SZENT ANTAL nyomda

Kiskertések figyelmébe!
Most is vehető bősérmő ujjelánci **spenotmag**

negyedliterenkint 2 koronáért kapható IV. kőr. Bercsényi-utca 637. szám alatt.

Berkes F. Béla
könyvkötészete

a szt. ferencrendiek templomával szomben. Mérsékelt árban gyorsan csinosan és izlésesen készít üzleti könyvet, könyvtárat, folyóiratot, imakönyvet, tankönyvek bekötését, írómappát, paspattut, gobelineket rajzok és tervezetek felírását s minden e szakba vágó munkát. Ugyanott

tanuló felvétetik.

SZÖRMÉKET

legszebben átalakít

KERTÉSZ MIKLÓS
divatszűcs

Vörösmarty-utca 52. szám.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	3:59
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	12:45
	5:28
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborra ind. éjjel	8:14*
	5:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:42
délután	1:21
éjjel	11:50
Ujvidékre ind. délután	1:48
éjjel	6:26*
	4:44
Szegedről érk. délelőtt	7:42
délután	12:40
éjjel	8:07
Szegedre ind. délelőtt	6:15
délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk.	éjjel 8:57
Cservenka—Gombosra ind.	éjjel 4:42
Zentáról érk.	éjjel 11:05
Zentára ind.	" 4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
	éjjel 9:26
Bajára ind.	" 7:00
	" 5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig